

9 SEPTEMBER INTERNASIONALE FETALE ALKOHOL SPEKTRUMAFWYKINGS DAG (FASA)

Agtergrond

In die laat 1990s het 'n groep Kanadese en Nieu-Seelandse biologiese en aangenome-/pleegouers van kinders wat met FASA gediagnoseer is, 'n aanlyn ouer-ondersteuningsgroep gestig. Sodoende het hulle mekaar ondersteun en inligting rakende FASA en die versorging van hul kinders gedeel. Ten einde wêreldwye bewustheid te bevorder, het hulle besluit om 'n Internasionale FASA Bewusmakingsdag te stig. Die eerste Internasionale FASA dag is op 9 September 1999 (09/09/1999) gehou en is ook op hierdie datum vir die eerste keer in Suid-Afrika herdenk.

Hoekom 9 September?

Die simboliek van die nommer 9 is baie belangrik, omdat 'n vrou normaalweg vir 9 maande swanger is. Die getal 9 word dus ten volle benut (die 9de dag van die 9de maand om 09h00).

Wat gebeur op 9 September?

Lede van die publiek wat belangstel om bewusmaking rakende FASA te bevorder, word versoek om die voorkomingsboodskap met klein groepies vriende/kollegas of ander gemeenskapslede te deel deur die volgende te doen:

- Ontmoet op 9 September om 09h00;
- Deel FASA knope of lapelwapens uit, indien beskikbaar (bestel vanaf FARR teen 'n koste van R25 per pakkie van 9 knope of R198 per pakkie van 9 lapelwapens – elke pakkie bevat inligtingsvlagies wat die FASA voorkomingsboodskap verduidelik);
- Deel 'n kort FASA voorkomingsboodskap (*Sien onder: “Wat is die FASA voorkomingsboodskap”);
- 09h08: Een minuut stilte om te dink aan mense wat reeds deur FASA geraak is, hulle familie/versorgers, asook wat elke persoon kan doen om hul familie en vriende oor FASA in te lig;
- 09h09: Verbreek die stilte deur 'n klok (of klokke, bv. kerk-, skool- of handklokke) te lui en sodoende almal tot aksie op te roep om bewustheid oor FASA te skep, veral rakende die belang van alkoholvrye swangerskappe;
- Moedig deelnemers aan om die FASA knoop of lapelwapen vir die dag te dra en om die boodskap met ten minste 9 ander persone te deel.

Wat is die FASA knoop?

Die knoop bestaan uit wit tou wat op 'n spesifieke manier geknoop word. Die tipe knoop staan bekend as die vissermansknoop. Die knoop word op jou bors gedra om bewusmaking oor FASA te kweek.

Die knoop simboliseer die volgende:

- Die tou simboliseer die naelstring waardeur die ongebore baba (fetus) veronderstel is om voedsame kos te ontvang en nie alkohol nie;

- Die verslete punte van die tou is 'n herinnering aan die skade wat voorgeboorte alkoholgebruik aan die sentrale senuweestelsel (brein) en ander organe van die ongebore baba kan aanrig;
- Die knoop is so sterk dat dit nie sal breek as traksie daarop geplaas word nie, dit sal net stywer trek. Dit simboliseer die sterk ondersteuning wat ons veronderstel is om aan swanger vroue te gee, om hulle sodoende te help om nie alkohol tydens hul swangerskappe te gebruik nie;
- Die sirkel binne-in die knoop simboliseer die baarmoeder van die swanger vrou wat 'n veilige, alkoholvrye omgewing vir die ongebore baba (fetus) moet bied.

FASA Bewusmakingsknoop

Wat is die FASA Lapelwapen?

Die FASA lapelwapen (soos onder gesien) is 'n nuwe ontwerp en inisiatief deur FARR. Die lapelwapen is 55 mm in deursnee en kan aan 'n kledingstuk vasgespeld word. Dit is duursaam, duidelik sigbaar en lewer 'n hoë impak boodskap. Die FASA lapelwapen is spesifiek ontwerp vir Internasionale FASA Dag en bevat 'n digitale voorstelling van die FASA knoop (simboliek bo verduidelik) en die voorkomingsboodskap: Geen alkohol is veilig tydens swangerskap nie.

FASA Bewusmakingslapelwapen

*Wat is die FASA voorkomingsboodskap?

Fetale Alkohol Spektrumafwykings (FASA) is die mees algemene oorsaak van permanente verstandelike gestremdheid in die wêreld. Fetale Alkohol Sindroom (FAS) word beskou as die ernstigste vorm van hierdie reeks afwykings. Volgens die Wêreldgesondheidsvereniging is die

wêreldwye voorkoms van FASA minder as 1%. Suid-Afrika het die hoogste gerapporteerde FASA-voorkomssyfers ter wêreld, met koerse so hoog as 28 - 31% in sommige gemeenskappe. Daar word beraam dat ons land se algehele koers so hoog as 11% is (WGO verslag 2018).

FASA word veroorsaak wanneer 'n vrou tydens swangerskap alkohol gebruik. Dit kom voor in alle kulturele, godsdienstige en sosio-ekonomiese groepe. Die alkohol word deur die swanger vrou se bloedstroom geabsorbeer en bereik die ongebore baba (fetus) deur die naelstring. Die alkohol is skadelik vir die ontwikkelende fetus, en kan enige van die fetus se organe beskadig. Die brein is die mees kwesbare orgaan. Qlle kinders met FASA het dus een of ander vorm van permanente breinskade, wat presenteer as ontwikkelingsagterstande, leer- en gedragsprobleme. FASA is permanent en kan nie deur medikasie genees word nie.

Daar is steeds baie mites rondom FASA. Sommige mense glo steeds dat 'n vrou 'n alkoholis of swaar alkoholgebruiker moet wees om geboorte te gee aan 'n kind met FASA. Navorsing bewys egter dat selfs geringe tot matige alkoholgebruik skade kan aanrig. Dit is dus noodsaaklik om die volgende voorkomingsboodskap versprei:

Geen hoeveelheid alkohol is veilig tydens enige tyd van swangerskap nie.

FASA veroorsaak permanente skade, maar dit is 100% voorkombaar, deur nie tydens swangerskap alkohol te gebruik nie.

Vir navrae of onderhoude kontak:

info@farrsa.org.za

Tel: 021-6862646

Saamgestel deur Dr Leana Olivier (Hoof-Uitvoerende Beampte) en Me Liska White (Kommunikasiekoördinerder)